

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИГОТОВЛЕННЯ І РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ МАКСИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ

PROBLEMS AND WAYS OF IMPROVING PRODUCTION AND REALIZATION OF FINISHED PRODUCTS WITH THE AIM OF MAXIMIZATION OF PROFIT

У статті розглянуто проблеми, пов'язані з виготовленням та реалізацією продукції, що негативно впливають на рівень прибутковості підприємства, та шляхи їх вирішення. Однією з проблем, що розглядалися, є неефективність використання на підприємстві лише виробничої собівартості. Для вирішення цієї проблеми необхідно застосувати також інші види собівартості, такі як виробнича, технологічна, повна собівартість реалізованої продукції, повна собівартість готової продукції. Наступною проблемою є недостатня кількість виробничих потужностей для виконання замовлень, які надходять від контрагентів. Вирішення цієї проблеми полягає у залученні сторонніх організацій для виготовлення продукції за давальницькою схемою. Також проблемою, яка наводиться у статті, є втрата документів. Вирішенням цієї проблеми є електронний документообіг, який спростить процес доступу до документів. Остання проблема, яка наведена в дослідженні, – недосконалий спосіб нарахування податку на додану вартість. Для вирішення цієї проблеми запропоновано використання методу нарахування для відображення податкових зобов'язань.

Ключові слова: готова продукція, собівартість, давальницька сировина, документообіг, податок на додану вартість.

In the article, problems related to production and realization of finished products, which negatively affect the profitability of the enterprise, and ways to solve them are discussed. One of the problems discussed is the inefficiency of using only production cost at the enterprise. To solve this problem, it is necessary to use other types of costs, such as production, technological, full production cost of finished products, and full production cost of finished products. The next problem is the lack of production capacity to execute orders from counterparties. The solution to this problem is to attract third-party organizations to manufacture products under the toll manufacturing scheme. Another problem mentioned in the article is the loss of documents. The solution to this problem is electronic document management, which will simplify the access to documents. The last problem presented in the study is the imperfect way of accruing value-added tax, which causes problems during its display and, as a result, fines and penalties. To solve this problem, the article proposes to use the method of "accrual" for displaying tax liabilities; its essence is that the date

of their occurrence is the moment of product shipment.

Ключевые слова: готовая продукция, себестоимость, давальческое сырье, документооборот, налог на добавленную стоимость.

УДК 657.422

Малахов В.А.

к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування Харківський навчально-науковий інститут ДВНЗ «Університет банківської справи»

Лавришина В.Г.

провідний фахівець департаменту бухгалтерського обліку і фінансової звітності ТОВ «КОРУМ ГРУП»

Problems of production and sales of products are a topic for discussion because this article is the main thing in shaping the income of any manufacturing enterprise. One of the problems considered in the paper is the ineffectiveness of the use only of production cost at the enterprise because it does not take into account the costs associated with the sale of products, with technological losses, with the cost of defective products and so on. Therefore, it is appropriate to apply the full cost of sold products, the full cost of finished products, production cost and technological cost; this will allow using it to perform the planning function at the enterprise by harmonizing planning and accounting with the production costs, as well as will enable more efficient analysis of the enterprise performance. The next problem under consideration is the lack of production facilities to execute orders from counterparties. This leads to loss of income. The solution to this problem is to attract third-party organizations to manufacture products under the toll manufacturing scheme. Such a solution will save money spent during production, namely: wages, depreciation of production assets, energy and water supply, and others, but not reduce the quality of products. Also, the problem presented in the article is the loss of documents due to the imperfect organization of document circulation at the enterprise. The imperfection of the system of primary accounting of sales may lead to the decision of the State Fiscal Service (SFS) to deprive the operation of the status of "commodity". The solution to this problem is electronic document management, which will allow creating, signing, and keeping records shared for internal users. The last problem presented in the study is the imperfect way of accruing value-added tax, which causes problems during its display and, as a result, fines and penalties. To solve this problem, the article proposes to use the method of "accrual" for displaying tax liabilities; its essence is that the date of their occurrence is the moment of product shipment.

Key words: finished goods, cost, tolling raw materials, document flow, value added tax.

Постановка проблеми. Актуальність вивчення проблем виготовлення та реалізації продукції зумовлена тим, що кожне підприємство має на меті продати кінцевий продукт своєї діяльності для отримання прибутку. Та оскільки стратегічний план будь-якої організації зводиться до максимізації прибутку, то визначення шляхів оптимізації виробництва та продажу продукції є просто життєво необхідною процедурою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Актуальність вибраної теми підкреслюється ще й тим, що окремі аспекти вдосконалення обліку виготовлення та реалізації готової продукції постійно

привертають увагу вчених-економістів. Вагомий внесок у вивчення сутності готової продукції та визначення проблемних питань, пов'язаних з її реалізацією, зробили такі вчені-економісти, як Ф.Ф. Бутинець, С.А. Ткаченко, Т.Д. Маркова, А.Я. Ілуца, І.В. Смірнова та ін. Слід зазначити, що деякі аспекти вдосконалення обліку готової продукції потребують подальшого наукового опрацювання і зумовлюють актуальність даної теми.

Постановка завдання. Метою статті є визначення проблем, що виникають у процесі обліку та документування операцій із виробництва і реалізації готової продукції, надання рекомендацій

щодо шляхів їх вирішення в розрізі управління підприємством стосовно максимізації прибутку.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Багато сучасних науковців намагаються пристосувати визначення готової продукції до сучасних умов господарювання. На базі різних підходів учених до формулювання дефініції поняття «готова продукція», що наведено в табл. 1, сформоване власне визначення: готова продукція – це виріб (напівфабрикат), робота, послуга, тобто всі матеріальні блага виробничої діяльності, які пройшли всі стадії обробки на підприємстві згідно із затвердженими нормами і стандартами виробництва та передані на склад для подальшої реалізації або передані замовнику безпосередньо з виробництва.

На підприємстві існує три стадії циклу розширеного відтворення: постачання, виробництво та реалізація. Готова продукція є вихідним продуктом етапу виробництва. Оприбуткування на склад готової продукції здійснюється шляхом зменшення рахунку 23 «Незавершене виробництво» та збільшення рахунку 26 «Готова продукція». Документування здавання продукції відбувається накладною на передачу готової продукції, а витрати, понесені у виробництві, зазначаються у звіті виробництва за зміну, які й формують собівартість продукції [2].

Основним нормативно-правовим актом, що регулює формування собівартості готової продукції, є П(С)БО 16 «Витрати», де наведено класифі-

кацію витрат, які формують лише виробничу собівартість. Використання у бухгалтерському обліку лише цієї собівартості є неефективним, оскільки вона не дає змоги аналізувати всі аспекти виробництва і реалізації продукції, тому під час визначення вектору подальшого розвитку підприємства виникають проблеми, що призводять до неефективної роботи і, як наслідок, до зменшення прибутку. Для продуктивного функціонування підприємства у ринковій економіці необхідно вести облік технологічної собівартості, виробничої собівартості, повної собівартості готової продукції та повної собівартості реалізованої продукції, включаючи до розрахунків витрати невиробничого характеру [3]. Перелік калькуляційних статей наведено в табл. 2.

Застосування такого способу калькулювання собівартості дасть змогу, по-перше, використовувати її для виконання функції планування на підприємстві шляхом узгодження планової й облікової роботи із собівартістю продукції; по-друге, вирішити проблемні питання, що виникають, зокрема, під час аудиторської перевірки, стосовно цінової політики підприємства; по-третє, розрахунок різних видів собівартості продукції дасть змогу оперативніше проводити аналіз ефективності роботи підприємства.

На великомасштабних промислових підприємствах може виникати проблема недостатньої кількості виробничих потужностей, через що більшість

Таблиця 1

Різні підходи до визначення поняття «готова продукція»

№	Автор	Визначення
1	Ф.Ф. Бутинець	Готова продукція – повністю завершена обробкою, укомплектована, яка пройшла необхідні випробування (перевірки). Це виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові-покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції.
2	В.А. Вороніна, В.В. Черниш	Готова продукція – виріб (напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові-покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції.
3	В.В. Сопко	Готова продукція – це виріб (або напівфабрикат), послуга, робота, що пройшли всі стадії технологічної обробки на даному підприємстві, відповідають затвердженим стандартам або умовам договору, прийняті технічним контролем підприємства і здані на склад або замовникові-покупцеві згідно з діючим порядком прийняття продукції.
4	Н.М. Ткаченко	Готова продукція – це запаси виробів на складі, обробка яких закінчена та які пройшли випробування, приймання, укомплектовані згідно з умовами договорів із замовниками й відповідають технічним умовам і стандартам.
5	Л.І. Шваб	Готова продукція – це запаси виробів на складі, обробка яких закінчена та які пройшли випробування, приймання, укомплектовані згідно з умовами договорів із замовниками й відповідають технічним умовам і стандартам.
6	Р.Л. Хомяк	Готова продукція промислового виробництва – конкретні вироби, що пройшли всі стадії технологічної обробки на цьому підприємстві, відповідають установленим стандартам чи технологічним умовам, прийняті відділом технічного контролю і здані на склад або безпосередньо замовнику.
7	В.М. Глібко	Готова продукція – це матеріальний результат виробничої діяльності підприємства, коли запаси набувають нової якості. Крім випуску речової продукції, підприємство може виконувати роботи для інших підприємств або надавати послуги. На відміну від тієї, яка в обліку зазначається як готова продукція, цей вид продукції називається «виконані роботи та послуги».

Джерело: складено на основі [1]

Калькуляційні статті різних видів собівартості

Вид собівартості		Найменування статті	Залежать від обсягу (+), не залежать (-)		
Повна собівартість реалізованої продукції	Повна собівартість готової продукції	Виробнича собівартість	Технологічна собівартість	1. Сировина і матеріали	+
				2. Покупні напівфабрикати і комплектуючі вироби	+
				3. Роботи і послуги виробничого характеру	+
				4. Паливо і енергія на технологічні цілі	+
				5. Зворотні відходи (вираховуються)	+
				6. Основна заробітна плата	-/+
				7. Додаткова заробітна плата	-/+
				8. Відрахування на соціальні заходи	-/+
				9. Витрати на утримання й експлуатацію обладнання	-/+
				10. Витрати на утримання й експлуатацію нематеріальних активів	-
				11. Витрати на підготовку й опанування виробництва	+
				12. Витрати внаслідок браку	-/+
				13. Технологічні втрати	+
		14. Загальновиробничі витрати	-/+		
		15. Інші виробничі витрати			
		16. Побічна продукція (вираховується з виробничої собівартості)	+		
		17. Адміністративні витрати	-		
		18. Витрати на дослідження і розробки	-		
		19. Інші операційні витрати	-		
	20. Постійні витрати на збут	-			
	21. Змінні витрати на збут	-			

Джерело: складено за [4]

підприємств відмовляється від замовлень і через це втрачає потенційний прибуток. Вирішенням цієї проблеми є виготовлення продукції шляхом залучення додаткових потужностей через давальницьку схему.

Сутність таких операцій полягає у тому, що право власності на сировину та на виготовлену з неї продукцію зберігається за замовником, а виконавець реалізовує послуги з переробки. Доопрацювання давальницької сировини за нормативно-правовим значенням відносяться до підрядних робіт, що регулюються главою 61 ЦКУ «Підряд».

Передача сировини переробнику, оформлення актів приймання-передачі ТМЦ та товарно-транспортної накладної відбувається переведенням її в облік на рахунок 206 «Матеріали, передані в переробку», весь період обробки матеріалів вони обліковуються на цьому рахунку. Товар після проведення обробки передається підприємству-замовнику оформленням товарно-транспортної накладної (далі – ТТН), актом приймання-передачі товарно-матеріальних цінностей та актом виконаних робіт. У замовника в обліку ця операція відображається віднесенням вартості послуги та списанням використаних матеріалів у переробці на рахунок 23 «Виробництво», цей процес відображається прибутковою накладною (послуги з переробки). Кінцевим етапом є прибуткування отриманої нової номенклатурної одиниці на рахунок 26 «Готова продукція» або на рахунок 25 «Напів-

фабрикати» залежно від подальшої мети, оприбуткування відбувається прибутковою накладною (надходження з переробки) на суму витрачених матеріалів та придбаних послуг із переробки включаючи сплачений податок на додану вартість [5].

Тож застосування такої схеми виробництва продукції дає можливість підприємству зменшити собівартість продукції через скорочення витрат на оплату праці, енерго- та водопостачання, амортизацію основних засобів та ін., а також воно може одержувати додатковий прибуток за рахунок збільшення обсягів виробництва без зменшення якості продукції.

Продаж кінцевого продукту відбувається на останньому етапі циклу розширеного відтворення, що має назву «Реалізація», після якого визначається фінансовий результат діяльності підприємства. Визначення фінансового результату відбувається на рахунку 79 «Фінансовий результат від звичайної діяльності», він, як і всі інші тимчасові рахунки (7-9-й класи), не має початкового та кінцевого сальдо. Оскільки реалізація готової продукції є операційною діяльністю підприємства, облік буде відбуватися на субрахунку 791 «Результат від операційної діяльності», для того щоб поррахувати прибуток, необхідно в бухгалтерській довідці від доходу відняти всі витрати.

Згідно з чинним законодавством, продукція вважається реалізованою після передачі її покупцеві й оформлення відповідних розрахункових

документів. До стандартного пакету документів входить специфікація, в якій указані ціна та кількість на продукцію, що реалізується, продаж може здійснюватися декількома партіями. Видаткова накладна містить у собі назву продукції (номенклатуру), артикул, кількість та ціну товарно-матеріальних цінностей (далі – ТМЦ) що відвантажуються, також у ній указано обов'язкові реквізити кожного документу згідно з п. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [6], такі як: номер, дата, реквізити контрагентів, місце складання, підписи відповідальних осіб та ін. Також документом, який підтверджує товарність операції, є товарно-транспортна накладна, де вказується відомості про продукцію, покупця, продавця, перевізника, пунктів навантаження та розвантаження підписи та печатки відповідальних осіб та номер і дату. Номер ТТН обов'язково повинен співпадати з номером видаткової накладної, а дата ТТН може бути такою ж, як у видатковій, або ж більш пізньою.

Як бачимо, документальне оформлення реалізації продукції здійснюється із застосуванням досить великої кількості документів, зберігання первинної документації є обов'язковим законодавчо. Недосконалість системи ведення первинного обліку реалізації продукції згідно із затвердженими нормативно-правовими документами може призвести до рішення Державної фіскальної служби (ДФС) про позбавлення проведеної операції статусу «товарної», що загрожує покупцеві анулюванням податкового кредиту на суму здійсненої операції, а продавцю – коригуванням списаних витрат, пов'язаних із реалізацією готової продукції, та штрафними санкціями, якщо помилки у зберіганні були здійснені не в поточному періоді. Такі дії ДФС можуть призвести до зміни фінансових результатів у негативний бік та до втрати довіри контрагента.

Для вирішення проблем, пов'язаних із документальним оформленням реалізації готової продукції, необхідно автоматизувати зберігання документів з усіма необхідними підписами та печатками, зробити це можна, створивши електронну базу, де будуть зберігатися їх скан-копії, і за необхідності їх буде легко знайти. Також необхідно робити реєстри паперових документів, підшивати їх та зберігати в архівах, щоденне заповнення цих реєстрів дасть змогу здійснювати оперативний контроль над реалізацією продукції, застосуванням цін та їх змінами, надходженням виручки.

Реалізація готової продукції супроводжується сплатою податку на додану вартість за умови, що продавець є платником податків. Основною проблемою, з якою стикаються підприємці під час сплати податку на додану вартість, є його відображення в системі бухгалтерських рахунків. Провісивши аналіз податкового законодавства України на предмет обліку та звітності з ПДВ, можна сказати,

що нашою країною вибрано найбільш складний підхід до обліку податкового кредиту та зобов'язань, суть якого полягає у відображенні ПДВ за першою подією, тобто відбувається поєднання податкового способу обліку та бухгалтерського [7]. Складність такого методу часто призводить до некоректного відображення податкового кредиту та зобов'язань і, як наслідок, пені та штрафних санкцій.

Для спрощення ведення обліку з податку на додану вартість більш доцільно відображати його за методом нарахування, суть якого полягає у тому, що датою виникнення податкових взаємовідносин між контрагентами вважається дата фактичного відвантаження або отримання товарно-матеріальних цінностей, за цим методом передплата не є причиною для виникнення податкових зобов'язань та кредиту. Цей метод сприятиме більш прозорому оподаткуванню та зменшенню кількості помилок.

Також доцільним буде й спрощення обмеження записів на субрахунках 643 та 644, що пов'язані з виданими й отриманими авансами, нарахованими податковими зобов'язаннями та податковим кредитом із ПДВ лише від сум передоплати товарів, які не були відвантажені та отримані станом на кінець місяця. Це дасть змогу виключити із субрахунків 643 та 644 численні записи, пов'язані з обліком кожної часткової передоплати протягом звітного місяця. Спрощення такого обліку не вимагає ведення жодних додаткових облікових реєстрів.

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, для збільшення обсягів прибутку на підприємстві через вирішення проблемних питань, пов'язаних із виробництвом та реалізацією готової продукції, можуть бути застосовані запропоновані у статті рекомендації. Ці рекомендації включають у себе розрахунок додаткових видів собівартості, застосування способу виробництва за давальницькою схемою, автоматизацію документообігу на підприємстві, впорядкування системи зберігання документів та спрощення системи оподаткування з боку держави.

Загалом система обліку виробництва і реалізації готової продукції на підприємстві повинна бути побудована так, щоб задовольняти принцип роботи будь-якого комерційного підприємства, суть якого полягає у мінімізації витрат та максимізації прибутку. Тож напрям удосконалення обліку витрат і доходів, пов'язаних із виробництвом та реалізацією продукції, може бути визначеним як перспективний для подальших досліджень.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Подолянчук О.А., Захарчук І.С. Готова продукція як об'єкт обліку сільськогосподарських підприємств. *Економіка, фінанси, право*. 2014. Вип. 2. С. 18-22.
2. Куценко В. Проблеми обліку та реалізації готової продукції. *Науковий клуб Sophus*. 2015. Вип. 1. С. 56-71.

3. Маркова Т.Д. Особливості обліку виробництва і реалізації готової продукції на підприємствах харчової промисловості. *Економіка харчової промисловості*. 2014. Вип. 2 (22). С. 75-78.

4. Ткаченко С.А. Формування і облік повної собівартості продукції (робіт, послуг). *Бухгалтерський облік і аудит*. 2005. С. 453-456.

5. Смірнова І.В. Клименко Я.В. Проблемні питання обліку операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічній діяльності. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2013. Вип. 23. С. 353-361.

6. Павленко О. ТТН... Як багато в цій аббревіатурі. *Податки та бухгалтерський облік*. 2018. Вип. 51. С. 5-9.

7. Шот А. Платонова Ю. Проблеми та напрями вдосконалення обліку розрахунків за податком на додану вартість на підприємствах України. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2018. Вип. 2. С. 151-160.

REFERENCES:

1. Podoljanchuk O.A., Zakharchuk I.S. (2014) Ghotova produkcija jak ob'jekt obliku sil's'koghospodars'kykh pidpryjemstv [Finished products as accounting for agricultural enterprises] *Economics, finance, law*. vol. 2, pp. 18-22.

2. Kucenko V. (2015) Problemy obliku ta realizaciji ghotovoji produkciji [Problems of accounting and sales

of finished products] *Scientific club Sophus*. Vol.1. pp. 56-71.

3. Markova T.D. (2014) Osoblyvosti obliku vyrobnyctva i realizaciji ghotovoji produkciji na pidpryjemstvakh kharchovoji promyslovosti [Features of accounting for production and sales of finished products at food industry enterprises] *The economy of the food industry*. Vol. 2 (22).pp. 75-78.

4. Tkachenko S.A. (2005) Formuvannja i oblik povnoji sobivartosti produkciji (robit, poslugh) [Formation and accounting of full cost of production (works, services)] *Accounting and auditing*. pp. 453-456.

5. Smirnova I.V. (2013) Klymenko Ja.V. Problemni pytannja obliku operacij z davajnyckuju syrovynuju u zovnishnjoekonomichnij dijalnosti [Problematic issues of registration of operations with tolling raw materials in foreign economic activity] *Scientific works of the Kirovohrad National Technical University. Economic Sciences*. Vol. 23. pp. 353-361.

6. Pavlenko O. (2018) TTN... Jak baghato v cij abreviaturi [TTN ... How much in this abbreviation]. *Taxes and accounting*. Vol 51. pp. 5-9.

7. Shot A., Platonova Ju. (2018) Problemy ta naprjamy vdoskonalennja obliku rozrakhunkiv za podatkom na dodanu vartistj na pidpryjemstvakh Ukrajinu [Problems and directions of perfection of calculation of payments for value added tax at enterprises of Ukraine] *Economic Journal of Lesya Ukrainka East-European National University* . Vol 2. pp. 151-160.

Malakhov Valerii

Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Accounting and Taxation
Kharkiv Educational-Scientific Institute
SHEI "Banking University"

Lavryshyna Valeriia

Leading Specialist of Department of
Accounting and Financial Reporting
CORUM GROUP

PROBLEMS AND WAYS OF IMPROVING PRODUCTION AND REALIZATION OF FINISHED PRODUCTS WITH THE AIM OF MAXIMIZATION OF PROFIT

The purpose of the article. The relevance of studying the problems of production and sales of products is determined by the fact that each enterprise aims to sell the final product of its activities for profit. But since the strategic plan of any organization is to maximize profits, determining the ways to optimize production and sales of products is simply "vital" procedure.

Methodology. The article used empirical methods, namely, observation and description, as well as theoretical methods that include generalization, explanation, and classification.

Results. One of the problems considered in the paper is the ineffectiveness of the use only of production cost at the enterprise because it does not take into account the costs associated with the sale of products, with technological losses, with the cost of defective products and so on. Therefore, it is appropriate to apply the full cost of sold products, the full cost of finished products, production cost, and technological cost; this will allow analysing the enterprise performance.

The next problem under consideration is the lack of production facilities to execute orders from counterparties. This leads to loss of income. The solution to this problem is to use third-party organizations to manufacture products under the toll manufacturing scheme. Such a solution will save money spent during production, namely: wages, depreciation of production assets, energy and water supply, and others, but not reduce the quality of products.

Also, the problem presented in the article is the loss of documents due to the imperfect organization of document circulation at the enterprise. The solution to this problem is electronic document management, which will allow creating, signing, and keeping records shared for internal users.

The last problem presented in the study is the imperfect way of accruing value-added tax, which causes problems during its display and, as a result, fines and penalties. To solve this problem, the article proposes to use the method of "accrual" for displaying tax liabilities; its essence is that the date of their occurrence is the moment of product shipment. Another improvement provided in the paper is the simplification of the restriction of entries in sub-accounts 643 and 644, which relate to issued and received advances, accrued tax liabilities, and VAT tax credits only from the amount of prepayments of goods that were not shipped and received as at the end of the month. This will allow excluding from the subaccounts 643 and 644 numerous entries related to the account of each partial prepayment during the reporting month. Simplifying such accounting does not require any additional accounting records.

Practical implications. Thus, in order to increase the volume of profit of the enterprise, through solving the problem issues associated with the production and sale of finished products, the following recommendations are proposed in the article: calculation of additional types of cost, application of toll manufacturing, automation of document circulation at the enterprise, improvement of the document storage system, and the simplification of the taxation system by the state.

Value/originality. In general, the accounting system for production and sales of finished goods at the enterprise should be constructed in such a way as to satisfy the principle of the work of any commercial enterprise, the essence of which is to minimize costs and maximize profits. Therefore, the direction of improving the accounting of costs and revenues associated with the production and sales of products can be defined as a perspective for further research.